

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs van De Haagse Hogeschool**

Gegevens

datum	Naam instelling	: De Haagse Hogeschool
30 april 2015	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp	Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS)	
Besluit	Datum aanvraag	: 22 december 2014
accreditatie hbo-bachelor	Graad opleiding	: Bachelor of Education
Opleiding tot leraar	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Basisonderwijs van De Haagse	Afstudeerrichtingen	: Dagopleiding; Tweejarig verkort, onderbouw; Tweejarig verkort, middenbouw; Tweejarig verkort, Bovenbouw; Avondopleiding, Onderbouw; Avondopleiding, Bovenbouw.
Hogeschool	Tracks/specialisaties	: Driejarige vwo-variant; Driejarige Verkorte Leerroute.
(003609)	Locatie opleiding	: Den Haag
ons kenmerk	Datum goedkeuren panel	: 26 mei 2014
NVAO/20151184/LL	Datum locatiebezoeken	: 29 en 30 september 2014
bijlagen	Datum visitatierapport	: 16 december 2014
3		

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij brief van 12 maart 2015 het visitatiepanel uitgenodigd in een gesprek nadere toelichting te geven op de onderbouwing van zijn oordeel op standaard 16 en de aanbeveling om de afstudeerfase na een jaar opnieuw te laten beoordelen. Op 8 april 2015 heeft dit gesprek plaatsgevonden. Daarin heeft het panel aanvullende informatie aangedragen over de omvang van het personeel en de maatregelen ter verbetering van de afstudeerfase die het panel heeft geconstateerd. Het heeft daarbij toegelicht dat het deze maatregelen voldoende concreet en in gang gezet achtte om tot een positieve beoordeling te komen. De NVAO heeft de aanvullende informatie in haar oordeelsvorming betrokken.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport, zoals nader toegelicht op 8 april 2015, deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Inlichtingen

Thomas de Bruijn
+31 (0)70 312 23 63
t.debruijn@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300
info@nvaio.net | www.nvaio.net

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: het auditpanel).

De Opleiding tot Leraar Basisonderwijs van De Haagse Hogeschool (Pabo HHs) leidt op tot leraar basisonderwijs. De Haagse Hogeschool verzorgt de Pabo in een voltijdse en deeltijdse variant. De opleiding biedt de student de mogelijkheid zich te specialiseren in onderbouw, middenbouw en bovenbouw. In het kader van de wet 'Kwaliteit in verscheidenheid' is de opleiding met ingang van 2014-2015 gestart met een driejarige Verkorte Leerroute voor hbo of wo afgestudeerden. Vanaf studiejaar 2015-2016 kunnen afgestudeerde vwo'ers zich inschrijven voor het driejarig vwo-traject. De opleiding heeft ook twee opleidingsvarianten in afbouw: de tweejarige Verkorte Leerroute en het driejarige Pabo Master-SEN traject¹.

De opleiding is per 1 september 2014 onderdeel geworden van de Faculteit Sociaal Werk en Educatie. Hierdoor heeft de opleiding aan kunnen sluiten bij de faculteitonderzoeksgroep van SWE. De opleiding krijgt daarnaast de beschikking over een hogeschoolhoofddocent en een aantal lectoren ter ondersteuning van het praktijkonderzoek.

Beoogde eindkwalificaties

De Opleiding tot Leraar Basisonderwijs van De Haagse Hogeschool wil een nieuwe generatie basisschoolleerkrachten opleiden die in staat is om te gaan met onzekerheden, zich flexibel opstelt en een bijdrage levert aan een dynamische, multiculturele en internationale samenleving.

De opleiding baseert zich op de bekwaamheidseisen zoals die door de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL) in interactie met de beroepsgroep zijn ontwikkeld en in 2006 zijn vastgelegd in de wet BIO (Beroepen in het onderwijs). Door middel van een matrix heeft de opleiding de SBL-competentiegebieden in relatie gebracht met de generieke hbo-competenties en de Dublin Descriptoren. De Pabo HHs heeft de zeven landelijke SBL-competenties voorts doorontwikkeld en geactualiseerd (2011-2015) in een eigen competentieprofiel met bijbehorende gedragsindicatoren aansluitend op haar missie. Het auditpanel heeft vastgesteld dat dit competentieprofiel en de bijbehorende gedragsindicatoren de beroepsuitoefening van de leerkracht basisonderwijs prima in kaart brengt.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding haar ambities met betrekking tot haar profilering op het gebied van Grotestadsonderwijs, Culturele diversiteit, Internationalisering en Wetenschap & Techniek goed heeft verantwoord. Het panel beoordeelt de internationalisering bij de opleiding als 'sterk' in vergelijking met andere Pabo's. Het heeft ook vastgesteld dat de opleiding haar visie op het praktijkonderzoek heeft verhelderd en voornemens is de samenwerking met het lectoraat te verstevigen.

¹ In de tweejarige Verkorte Leerroute volgen afgestudeerde hbo'ers en wo'ers een competentiegericht programma dat bestaat uit een basisdeel, een keuzedeel en een aantal verdiepmodule. Studenten doen veel zelfstudie, behandelen de stof in grotere eenheden en lopen minder stage. Tijdens het driejarige Pabo Master-SEN (Special Educational Needs) traject volgen studenten een voor de doelgroep ontwikkeld curriculum waar de kennisbases volledig aan bod komen, met daarin onderdelen die voorbereidend zijn voor het succesvol doorlopen van een masterprogramma.

Pagina 3 van 8 Concluderend is het auditpanel goed te spreken over de beoogde eindkwalificaties waarin Grotestadsonderwijs, Culturele diversiteit, Internationalisering, Wetenschap & Techniek een duidelijke plaats hebben. De opleiding gaat met haar profilering verder dan het landelijk beroepsprofiel. Het panel beoordeelt de internationalisering bij de opleiding als 'sterk' in vergelijking met andere Pabo's. Op basis van deze afweging krijgt Standaard 1 het oordeel 'goed'.

Programma

Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding een actueel, studeerbaar, transparant en samenhangend programma biedt. Het panel heeft ook vastgesteld dat de opleiding de landelijke kennisbases degelijk heeft uitgewerkt en dat deze het uitgangspunt vormen voor de kennisverwerving van haar studenten. Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding, in aansluiting op haar opleidingsprofiel, bewust heeft gekozen voor een brede toegankelijkheid met een hoge instroom van multiculturele en mbo studenten met bijbehorende programma's om een goede start mogelijk te maken. Het programma bevat voldoende keuzemogelijkheden en een didactisch concept dat passend is voor de door haar beoogde eindkwalificaties.

De aansturing en begeleiding richting afstudeeronderzoek behoeven verbetering. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding de werkvormen die zij hanteert recent heeft aangescherpt om de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden bij studenten beter te kunnen begeleiden. De dekkingsmatrixen per studiejaar maken zichtbaar dat de gedragsindicatoren/ leerdoelen van alle onderwijseenheden tezamen de zeven eindkwalificaties van de opleiding volledig afdekken. De opleiding werkt met actuele literatuur en studiematerialen.

Het panel heeft al geconstateerd dat de opleiding haar onderzoekslijn met behulp van in- en externe deskundigheid daadkrachtig heeft aangescherpt. De concrete effecten hiervan kan het panel echter pas op termijn vaststellen.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding continu in wisselwerking is met het werkveld en dat zij hierdoor haar (praktijkgerichte) onderwijs goed up-to-date houdt. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een doorwrocht stageprogramma met convenantscholen en goede inhoudelijke contacten met het werkveld, waardoor studenten goed voorbereid de (internationale) beroepspraktijk in gaan. Deze oordelen wegend komt het auditpanel bij de Standaarden 3 (Inhoud programma), 4 (Vormgeving programma) en 6 (Studeerbaarheid programma) tot het oordeel 'voldoende', bij de Standaarden 2 (Oriëntatie programma) en 5 (Instroom programma) tot het oordeel 'goed'. Aan Standaard 7 (Omvang en duur programma) is voldaan.

Personeel

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding beschikt over een weldoordacht personeelsbeleid dat docenten in staat stelt zich te ontwikkelen en in te zetten voor de opleiding en de studenten. Docenten zijn inhoudelijk, onderwijskundig en organisatorisch voldoende in staat om het onderwijs te verzorgen. Het panel vindt het positief dat de opleiding de professionalisering van docenten op het gebied van praktijkonderzoek in 2014-2015 voortzet en daarmee dus ook de aansturing van de studenten op dit vlak. De opleiding biedt de begeleiders/mentoren uit het werkveld jaarlijks een speciaal professionaliseringstraject aan om te voldoen aan de eisen in verband met de ontwikkelingen rondom het werkplekleren, zoals 'Opleiden in school'. Het auditpanel heeft

Pagina 4 van 8 vastgesteld dat de opleiding over voldoende personeel beschikt om het onderwijs voor beide varianten op een aanvaardbare wijze te verzorgen. Geconstateerd is dat professionalisering van docenten tot 2013 vooral aansloot bij professionaliseringswensen van de docenten zelf. De inhoud van professionalisering wordt vanaf 2013 meer gestuurd door de opleiding. Het panel is van oordeel dat de opleiding de huidige personele mogelijkheden in termen van kwaliteit en kwantiteit om de aanscherping van de onderzoekslijn en andere curriculaire ontwikkelingen te realiseren, goed moet monitoren. Onderzoek kan pas goed ontwikkelen als er voldoende personele capaciteit is om studenten te begeleiden en te beoordelen. De Standaarden 8 (Doeltreffendheid personeelsbeleid), 9 (Kwalificaties personeel) en 10 (Omvang personeel) krijgen op basis van deze afweging het oordeel 'voldoende'.

Voorzieningen

De opleiding verzorgt haar onderwijs vanuit De Haagse Hogeschool aan de Laakhaven in Den Haag. Studenten hebben via de goed voorziene centrale bibliotheek toegang tot een breed arsenaal aan boeken, tijdschriften, afstudeerscripties en elektronische informatiebronnen.

De opleiding beschikt ook over een eigen gebouwdeel met lokalen die ingericht zijn vanuit de context van het desbetreffende vak en daardoor een rijke en aansprekende leeromgeving uitstralen. Het auditpanel was onder de indruk van de goed geoutilleerde onderwijswerkplaats (OWP) waar studenten van de opleiding gebruik kunnen maken van een uitgebreide sortering aan actuele methodes en ontwikkelingsmateriaal. Het auditpanel is daarom van oordeel dat de huisvesting en materiele voorzieningen bij de opleiding goed zijn.

De docenten zijn, naar het oordeel van het auditpanel, voldoende in staat de studenten van beide varianten te begeleiden. Het auditpanel is positief over de implementatie van het Studieloopbaan Ontwikkelingstraject (SLOT) bij de opleiding. Aandachtspunt daarbij is wel de begeleiding met betrekking tot de rol van theorie en theoretische onderbouwing. Het panel heeft daarnaast vastgesteld dat de opleiding voldoende zorgt voor haar informatievoorziening en dat zij deze adequaat monitort.

De huisvesting en materiele voorzieningen zijn goed. De studiebegeleiding en informatievoorziening zijn voldoende. Het auditpanel komt daarom voor Standaard 11 (Huisvesting en materiele voorzieningen) tot het oordeel 'goed' en voor Standaard 12 (Studiebegeleiding en informatievoorziening) tot 'voldoende'.

Kwaliteitszorg

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding, mede door haar evaluaties onder haar belangrijkste stakeholders, voldoende zicht heeft op haar eigen sterke en zwakke punten. Ze hanteert hiervoor meetbare normen. Het panel heeft voorts vastgesteld dat de opleiding de PDCA-cyclus jaarlijks rondmaakt door naar aanleiding van de uitkomsten van haar evaluaties concrete verbetermaatregelen te treffen. De uitwerking van de belangrijke maatregelen op het gebied van onderzoek en studieloopbaanbegeleiding zijn echter nog niet zichtbaar. De opleiding moet, naar het oordeel van het auditpanel, de besluitvorming op dit gebied verder formaliseren en sneller en doeltreffender beslissingen nemen. Het panel heeft vertrouwen in de intenties en de beschreven werkwijze. De opleiding betreft, naar het oordeel van het panel, relevante partijen systematisch en structureel bij het evalueren en het op peil houden van de kwaliteit van de opleiding. Het panel is van oordeel dat de

Pagina 5 van 8 verschillende partijen bij elkaar, de opleiding voldoende input geven om de kwaliteit bij te stellen.

Het auditpanel komt op basis van deze conclusie bij de Standaarden 13 (Periodiek evalueren), 14 (Evalueren en verbetermaatregelen) en 15 (Betrekken van partijen bij interne kwaliteitszorg) tot het oordeel 'voldoende'.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een werkend systeem van toetsen en beoordelen. Het panel heeft voorts vastgesteld dat de opleiding de landelijke kennistoetsen volledig heeft geïntegreerd in de toetsplannen. De onder de examencommissie ressorterende toetscommissie is verantwoordelijk voor het tot stand komen, up-to-date houden en goed uitvoeren van het toetsbeleid van de opleiding. De examencommissie- en de toetscommissie hebben een zelfstandige positie ten opzichte van het management en vervullen hun verantwoordelijkheden op een deskundige en proactieve manier.

Het auditpanel is van oordeel dat opzet en uitvoering van het toetsprogramma adequaat zijn. De opleiding heeft voor het afstudeeronderzoek en het portfolio ten tijde van de visitatie nog geen rubrics ingezet voor de beoordeling. Die rubrics zijn er overigens wel ten behoeve van de eindwerken in 2014-2015. Het panel heeft vertrouwen in de opbrengst van de maatregelen die de opleiding genomen heeft, met name het in stelling brengen van 'rubrics' daar waar het de beoordeling van eindwerkstukken betreft.

Ten aanzien van het gerealiseerd eindniveau het volgende. Het afstudeerproces is goed gedocumenteerd, maar toont in de uitvoering nog enkele ontwikkelingspunten, onder andere: (i) het ontbreken van een redenerlijn met daarin: probleem- onderzoeksvraagonderzoeksmethode- resultaten en interpretatie (ii) het gebruik van een beperkt aantal uitsluitend Nederlandstalige bronnen; en (iii) het systematisch ontbreken van kritische reflectie op eigen onderzoek en onderzoeksresultaten.

Het auditpanel is op basis van een grote steekproef, en na cross examination en opschaling tot het oordeel voldoende gekomen. De beleidsmaatregelen die de opleiding heeft genomen ten aanzien van de beoordeling en de begeleiding en aansturing met betrekking tot onderzoek zal de opleiding met kracht vervolgen.

Het auditpanel komt op basis van deze afweging voor Standaard 16 tot het oordeel 'voldoende' Het zou een goede zaak zijn het afstudeerproces van de opleiding over een jaar nogmaals te laten beoordelen door hetzelfde auditpanel om de effecten van de ingezette verbeteringen te kunnen vaststellen.

Algemene conclusie:

Het auditpanel is van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs van De Haagse Hogeschool een opleiding aanbiedt die voldoet aan de eisen van het accreditatiekader. Het auditpanel kent aan de Standaarden 1, 2, 5 en 11 een 'goed' en aan de Standaarden 3, 4, 6 t/m 10 en 12 t/m 16 een 'voldoende' toe. Standaard 7 voldoet.

Conform de beslisregels van de NVAO geeft het de hbo-bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs van De Haagse Hogeschool als geheel het eindoordeel 'voldoende'. Het auditpanel adviseert de NVAO derhalve de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder ten aanzien van de verbeteringen van de afstudeerfase, van de onderzoekslijn en het docentenkorps.

Bestuurlijke afspraak

De NVAO heeft op 14 april 2015 met De Haagse Hogeschool de bestuurlijke afspraak gemaakt dat er een tussentijdse beoordeling van de eindwerken plaats vindt door een panel van externe onafhankelijke experts. De instelling stelt de NVAO uiterlijk 31 december 2016 in kennis van de uitkomsten van deze beoordeling.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van De Haagse Hogeschool te Den Haag in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 13 april 2015 naar voren te brengen. Bij e-mail van 15 april 2015 heeft het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Den Haag) van De Haagse Hogeschool te Den Haag. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Dagopleiding; Tweejarig verkort, onderbouw; Tweejarig verkort, middenbouw; Tweejarig verkort, Bovenbouw; Avondopleiding, Onderbouw; Avondopleiding, Bovenbouw en de volgende tracks/specialisaties: Driejarige vwo-variant; Driejarige Verkorte Leerroute. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2015 en is van kracht tot en met 29 april 2021.

Den Haag, 30 april 2015

De NVAO
Voor deze:

blm

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Paul ...
Bestuurder

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
	6. Het programma is studeerbaar.	Voldoende
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Voldoende
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Voldoende
Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende
Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- Drs. R.B. van der Herberg, (voorzitter) is partner bij Hobéon;
- Dr. G. Geerdink, (lid) is als associate lector 'Seksediversiteit in het onderwijs' werkzaam binnen het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren van de Faculteit Educatie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen;
- W.J.J. van Brecht, (lid) is sinds februari 2014 directeur-bestuurder van Villa Primair, voorheen directeur en vervolgens voorzitter College van bestuur St. Katholieke Scholen Westelijk Weidegebied (SKSWW);
- M. Tol, (student-lid) is op 8 juli 2014 afgestuurd aan de hbo-opleiding tot leraar Basisonderwijs aan de Hogeschool Inholland Alkmaar.

Het panel werd ondersteund door drs. L. Blom-van Veen, secretaris (gecertificeerd).